

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2015 r.

SEKRETARZ

PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

ZPOW-833-2/15

Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że „cisza referendalna” rozpoczyna się w piątek 4 września 2015 r. o godz. 24.00 i będzie trwała do zakończenia głosowania.

Jednocześnie, w związku z pytaniami, Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśnia, że w okresie, o którym mowa, niedopuszczalne jest:

- 1) informowanie o frekwencji w trakcie głosowania;
- 2) zachęcanie lub zniechęcanie do wzięcia udziału w głosowaniu;
- 3) informowanie o genezie referendum, w tym dyskusja nad jednomandatowymi okręgami wyborczymi; należy podkreślić, że stosownie do art. 58 ustawy o referendum ogólnokrajowym kampanią referendalną nie jest jedynie przekazywanie przez organy władzy państwowej, w tym przez organ zarządzający referendum, informacji mających na celu przedstawianie i wyjaśnianie treści pytań lub zaproponowanych wariantów rozwiązań oraz udzielanie odpowiedzi na pytania obywateli dotyczące referendum;
- 4) komentowanie oraz wydawanie ocen dotyczących liczby osób, które wzięły udział w głosowaniu, gdyż może to zostać uznane za zachęcanie lub zniechęcanie do udziału w referendum;
- 5) prezentowanie wypowiedzi, w tym archiwalnych, osób opowiadających się za udziałem w referendum lub nawołujących do niebrania udziału w referendum.

Zakazy wynikające z powołanych wyżej przepisów nie ograniczają jednakże prawa dziennikarzy do relacjonowania odbywających się w okresie ciszy referendalnej wydarzeń kulturalnych, sportowych, czy religijnych, nawet jeżeli uczestniczyć w nich będą osoby bezpośrednio zainteresowane wynikiem referendum, w tym osoby reprezentujące podmioty biorące udział w kampanii referendalnej. Dopuszczalne jest także relacjonowanie przez media innych wydarzeń społecznych, gospodarczych, i innych niezwiązanych z referendum. Jednakże w relacjach tych nie może być żadnych odniesień do przeprowadzanego referendum.

W okresie tzw. ciszy referendalnej dopuszczalne jest natomiast:

- 1) informowanie o liczbie osób, która musi wziąć udział w referendum, aby było ono ważne;
- 2) informowanie o przebiegu głosowania, w tym o przypadkach naruszenia tzw. ciszy referendalnej;
- 3) informowanie o treści pytań referendalnych (bez dodatkowego komentarza);
- 4) prezentowanie zdjęć lokali referendalnych (bez dodatkowego komentarza);
- 5) prezentowanie osób biorących udział w głosowaniu, w tym osób bezpośrednio zaangażowanych w kampanię referendalną (bez dodatkowego komentarza).

Ponadto należy zaznaczyć, że emitowanie w trakcie ciszy referendalnej rozmów z ekspertami i publicystami o idei referendum lub dyskusji o jednomandatowych okręgach wyborczych, może być uznane za naruszenie tzw. ciszy referendalnej. Należy bowiem raz jeszcze zwrócić uwagę na treść powołanego wyżej art. 58 ustawy o referendum ogólnokrajowym, zgodnie z którym, kampanią referendalną nie jest jedynie przekazywanie przez organy władzy państwowej, w tym przez organ zarządzający referendum, informacji mających na celu przedstawianie i wyjaśnianie treści pytań lub zaproponowanych wariantów rozwiązań oraz udzielanie odpowiedzi na pytania obywateli dotyczące referendum.

Należy jednakże szczególnie podkreślić, że jest to jedynie niewiążąca opinia Komisji, gdyż naruszenie zakazu prowadzenia agitacji referendalnej w okresie ciszy referendalnej stanowi wykroczenie, a naruszenie zakazu podawania do publicznej wiadomości wyników badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań głosujących w referendum i przewidywanych wyników referendum lub sondaży przeprowadzonych w dniu głosowania — występki. Zatem ocena czy w danym przypadku doszło do naruszenia tego zakazu nie będzie należała do Państwowej Komisji Wyborczej, lecz do organów ścigania i sądów.

Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej: Beata Tokaj